

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון

כ"ז בטבת התשע"ה

18 בינואר 2015

שה. 1043-2015

עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון

בהוראות דין שונות נקבע שלגופים המוסדיים ולבעלי הרישיון ישנן חובות נאמנות כלפי לקוחותיהם. כך, סעיף 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, קובע שחברה מנהלת מחויבת לפעול באמונה ובשקידה לטובת כל אחד מהעמיתים ולא תעדיף כל ענין וכל שיקול על פני טובתם. סעיף 56 לחוק האמור מחיל חובה זו גם על קופת ביטוח (למעט קופת ביטוח שהיא קופת גמל בניהול אישי) ועל מבטחים המנהלים קופות כאמור.

סעיף 15 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, קובע שבעל רישיון יפעל לטובת לקוחותיו באמונה ובשקידה ולא יעדיף את ענייניו האישיים על פני טובת לקוחותיו, למעט העדפה של מוצר פנסיוני שלסוכן פנסיוני זיקה אליו.

עקב מספר פניות שהופנו לאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון, נבחנו לאחרונה מספר חוזים של גופים מוסדיים עם בעלי רישיון, ונמצא כי גופים מוסדיים נוהגים לשלם לבעלי רישיון דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח. בהתאם לחוזים אלה, דמי העמילות שישולמו לבעל הרישיון יהיו גבוהים יותר ככל שדמי הניהול שישלם הלקוח יהיו גבוהים יותר.

תשלום דמי עמילות באופן האמור, שמעודד בעלי רישיון להציע ללקוחות מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר, הוא פסול ואינו עולה בקנה אחד עם חובת הנאמנות שמוטלת הן על הגופים המוסדיים והן על בעלי הרישיונות בהתאם להוראות שפורטו לעיל. הגופים המוסדיים ובעלי הרישיון מחויבים לדאוג לטובת לקוחותיהם ולא להעדיף כל עניין אחר, לרבות רווחיהם האישיים, על פני טובתם.

בכבוד רב,

דורית סלינגר

הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון